

בכפר מנחם

גיליון מס. 201

ערב ראש השנה תשע"ג ספטמבר 2012

כפר מנחם

תושבים וחברי אגודה יקרים,

ערב ראש השנה ויום הכיפורים אנו מציינים מועד שבו חגיגות והתחדשות מתקיימים לצד חשבון נפש והפקת לקחים.

הוועד הנוכחי מסיים כהונה של שנתיים רוויות עשייה ובראשן האתגר המחייב לייצר תחושת זהות ושייכות לכל תושבי כפר מנחם.

הקשיים מגוונים ומקיפים כמעט את כל תחומי החיים ומנגד אורך הרוח הסבלנות, הנחישות והאופטימיות לייצר הבנות, מכנה משותף ועשייה קהילתית, המעוררים גאווה וממלאים בסיפוק. במרוץ החיים היומיומי קשה לייצר הפסקה בה אנו בוחנים את העבר נוכח ההווה. יש בקרבנו מי שחיים עשרות שנים בכפר מנחם ולצידם אלו שעברו להתגורר לפני שנים ספורות. הפרספקטיבה שונה מאוד ויש לזכור שלכולנו זכות שווה ודמוקרטית להשפיע על צביונו של כפר מנחם.

אני רוצה לאחל לכולנו שנה טובה ומתוקה של בטחון כלכלי, מדיני וחברתי.

בברכה,

שי בר

יו"ר אגודת מתיישבי כפר מנחם

ראש השנה יום הבריאה והציון

ראש השנה נחשב במסורת היהודית כיום המארכת האל על האנושות. פסיון זה מתקשר לאחת המסורות התלמודאית לפיה ראש השנה הוא התאריך בו נברא האדם הראשון ואלו כן זהו היום הראשון בו מלך האל על בני האדם. ראש השנה נחשב ליום שבו צן האל את כל באי העולם אוזות מעשיהם בשנה החולפת וכפועל יוצא מה יקרה בשנה הבאה. פסיון זה מוזכר בכמה מן הפיוטים הנאמרים בתפילות ראש השנה וכן מוזכר בתפילת מלכויות, זיכרוןות ושופרות הנאמרת בתפילת מוסף. הפמ"ן מהאר שקביעת אופיו של ראש השנה כיום צין כפר נפמ"ל במקרא מה שנקרא הח"ל "יום זיכרון" ובכך שהוא סמוך ליום הכיפורים. התלמוד מספר על שלושה ספרים הנפתחים בראש השנה - ספרים של צדיקים אמורים ושל רשעים אמורים נפתחים ונחתמים מיז - הראשונים לחיים והאחרונים למיתה. הבינוניים תלויים ועומדים במשך עשרת ימי התשובה. עז יום הכיפורים. - אק ישולו התשובה - יתכפר להם ואק לאו - יכתבו למיתה. לכן מראש השנה עז ליום הכיפורים נוהלים לאחל אמר חתימה טובה. לכל תושבי הישוב ועובדי שנה טובה ולמר חתימה טובה

מרכון לראש השנה

ירך טלה צלויה בדבש ועשבי תיבול

- 1 ק"ג ירך טלה ללא עצם
- 6 שיני שום כתושות
- 2 כפות פלפל שחור
- כף מלח גס
- 1 כוס שמן זית
- 4 כפות טימין
- 4 כפות רוזמרין
- 4 כפות פטרוזיליה
- 4 חומץ בלסמי
- 3 כפות דבש
- 2 כפות מיץ לימון

מניחים את הבשר בתבנית אפיייה. מערבבים בקערה את כל שאר החומרים. מורחים בתערובת את הבשר, ומעסים אותה היטב לתוכו. מכסים בניילון נצמד, ושומרים במקרר למשך יממה.

מוציאים מהמקרר כשעה לפני הצלייה.

מחממים תנור לחום של 240 מעלות. צולים את הבשר 20 דקות.

מוציאים מהתנור ומצננים לטמפרטורת החדר ומגישים.

בישלה והמליצה: חן צוק

מה היה לנו בגשע"י

הגישור ומערכת היחסים קיבוץ הרחבה.

בדצמבר 2011 סיים צוות הגישור את עבודתו והסכים על מסמך עקרונות הגישור. המסמך הוצג לציבור והמגשר נפגש עם שני חלקי הישוב. בינואר 2012 אושר מסמך הגישור בהצבעות נפרדות של תושבי ההרחבה וחברי הקיבוץ. המהלך לווה בהתלבטויות, התחבטויות וחששות לצד רצון ואמונה, כי יש למצות את האפשרויות לחיות בישוב משותף. נראה שמהלך הגישור הצליח. הרוחות בישוב נרגעו ויש אווירה טובה יותר של שתוף פעולה. אנשי הקצוות הקולניים (משני חלקי הישוב) לא נשמעים במרחב הציבורי, מה שמקל על חברי הקיבוץ (שהסתייגו נחרצות מסגנון הוויכוח) לשוב ולפעול במרחב הציבורי. הגישור יצר מרחב מוניצפלי אחד בישוב ואיפשר לשמוליק לדרר לטפל גם בעניינים המוניציפאליים של הקיבוץ. ניסונו של שמוליק, הענייניות והאוביקטיביות בטיפולו בענייני הישוב תורמים לזהות היישובית המאוחדת ומאפשרים לחברי הקיבוץ (המסויגים) להנות משרותיו. יחד עם זה, טיפולו האוביקטיבי בהיבטים הכלכליים של הישוב מנטרל את העוקץ מהמאבקים בענייני כספים.

וועד הישוב שעסק עד לגישור, בעיקר בפתרון קונפליקטים התפנה לעסוק בעניינים המוניציפאליים והקהילתיים של הישוב (ראה פרוטוקולים). הוועד מופקד על הסדרת החיים המשותפים ומכלול ענייני הישוב וחבריו מטפלים בהתנגדויות באופן שקט. הוועד נפגש לפי הצורך לעתים כל שבוע ולעתים כל שבועיים שלושה ומקבל הכרעות עקרוניות לגבי אורחות החיים בישוב.

*תוצרה לחברי הוועד הפקטתם הפנה
ואסירותם אענייני הישוב.*

מערכת החינוך:

לישוב מערכת חינוך ענפה ומסועפת המשתדלת לענות לצרכי הגילאים השונים. **במערכת הגיל הרך** התחנכו בתשע"ב כ- 180 ילדים בטיפולן של כ- 40 מחנכות, שניהלו 9.5 יחידות חינוכיות לילדים בגילאי 3 חודשים – 6 שנים. המערכת נותנת מענה לצרכים ההתפתחותיים של הגיל הרך ומשתדלת ליצר שיח הורי מקצועי ומקבל. אחרי חילופי גברי בניהול **מערכת החינוך החברתי קהילתי** התרחשה צמיחה משמעותית במגזר. הישוב גיבש מודל על פיו הוא רוצה לעבוד וייצר קרקע פוריה, כדי שנוכל לעבוד. המערכת נתנה שרות ל- 70 ילדים בגילאי א' – ג', שזכו לפעילות חינוכית בשעות הצהרים, אחרי הלימודים. פעילות בני הנעורים לא הייתה מסודרת בתשע"ב, אך בקיץ השתתפו כ- 50 נערים בפעילות. בזכות פעילות חינוכית ענפה, שעשתה תנועת השומר הצעיר ומועדון הנעורים. היה קיץ שקט מאוד, מבחינת הפעילות הלילית של בני הנוער. במהלך השנה התקיים **פרויקט הורים**. – פעילות חברתית פעם בשבוע לילדי כתות ד' וה' (בנפרד), בהנחיית מדריך מבוגר. ההורים יזמו וניהלו את הפרויקט ותמכו בו לוגיסטית בתשע"ג תחליף החברה הצעירה את פרויקט ההורים. כן התקיים פרויקט שנת מצווה לילדי כתות ו' מהישוב. הילדים נפגשו פעם בשבוע בהנחיית המדריך צביקה לפעילות חברתית, תוך שימת דגש על הקניית ערכים. חלק מהפעילויות נעשו ביזמת ההורים ובשיתופם. פעילויות שנת המצווה הביאו לגיבוש משמעותי של ילדי כתה ו'. הילדים נהנו מאוד מהפעילויות והחוויות ילוו אותם.

הוקם בישוב קן מקומי של השומר הצעיר. קראו סיכום פעילותו בסוף העלון.

כמעט לאורך כל השנה פעל צוות היגוי לחינוך חברתי קהילתי (החינוך הבלתי פורמלי). בצוות השתתפו מספר רב של מתנדבים, שעברו תהליך, התחבטו, למדו וחקרו את התחום מהיבטיו השונים. אנשי הצוות לא הסתפקו בלמידה תיאורטית ובדקו מהו המודל שיתאים ליישוב. לבסוף נבנה מודל המשלב פעילות תנועת נוער יישובית עם מערכת חינוך יישובית. המודל מתייחס לגילאי א' – י"ב.

תוצרה ארביט, רביט שהסקיט יט סה ארצה סטיבוס האוצל לחינוך חברתי-קהילתי
המודל אושר בקלפי של הישוב ומייחלים ליישמו.

פורום חינוך ציבורי: בפורום, הפועל כשמונה חודשים, לוקחים חלק נציגי ציבור ואנשי המקצוע המנהלים את מערכת החינוך הקהילתית ביישוב. רוב חבריו לקחו חלק גם בצוות ההיגוי לחינוך החברתי-קהילתי. בתוך תהליך ההיגוי, בין היתר טופל גם המבנה הארגוני של מערכת החינוך ביישוב, ובמסגרתו נדונו גם סמכויות הפורום עצמו. הפורום במתכונתו הנוכחית יצא לדרך כגוף שנועד לשמוע ולהשמיע את קול הקהילה תוך דיאלוג קבוע עם מנהלי מערכת החינוך. השנה היא שנת למידה של תפקוד הפורום במתכונתו החדשה, והתאמתו לצרכי המערכת והקהילה. הלמידה נעשית יחד עם וועד האגודה ואנשי מקצוע חיצוניים, ותוך כדי הלימוד מבוצעות ההתאמות הנדרשות. למציאות.

בהעדר וועדת תרבות ורכז תרבות אורגנו **החגים** ביישוב ע"י מתנדבים. לרוב החגים (לא לכולם) נמצאו מתנדבים להפקה. בחלק מהחגים נשמרה המסורת באחרים העשירו המתנדבים את המסורת הקיבוצית (למשל, ההתכנסות החגיגית המשותפת בערב ראש השנה תשע"ב וערב הזיכרון המכובד ביום הזיכרון לחללי צה"ל). ובאחרים חסרה פרספקטיבה. בסוכות ובחנוכה הופקו החגים ע"י מתנדבים בעזרת בני הנוער. ביום כיפורים, בשבועות ובמסיבת קיץ בברכה נשמרה המסורת היישובית המתחדשת.

יבארכו מתנצחני החגים.

במהלך השנה לא התקיימה פעילות תרבותית יישובית אחרת. צוות "אצלנו בחצר" המשיך לפעול וזכה להיענות מועטה של תושבי ההרחבה. בקרוב יצא לדרך צוות היגוי לפעילות תרבותית ביישוב.

הספרייה היישובית העניקה במהלך השנה שירות מסודר לילדים ומבוגרים.

לקראת סוף השנה אוחדו שירותי הנוי ביישוב ושמוליק קבל אחריות-על, על הנוי בקיבוץ ובהרחבה יחד עם **עידן לוינהיים** ו**מוסה ברוידא**.

נוסף לכך תפקדו ביישוב רכז ביטחון וצוות צח"י, העומד בפני התארגנות מחודשת. הולך ומתארגן צוות לאיכות הסביבה.

שנת תשע"ב הייתה אפוא שנה של למידה וחיפושי דרך ביישוב, שנה של רגיעה ביחסי קיבוץ הרחבה של התפתחות בשיתוף הפעולה בין התושבים, כשהוועד מנווט בהצלחה את החיים המשותפים. תושבים רבים לקחו חלק בפעילויות הישוב ורבים תרמו בהתנדבות מניסיונם ומרצם לפעילות הישוב בתחומים רבים (ארגוני-חברתי, חינוכי ותרבותי).

*תוצרה מתנצחניט שהפיקו שפמא אהפלטת הבית והחט בקהילה סלנו
ארב ראש השנה -תשע"ב - תמה שנה והייתה ארבה
נאבה ארבה ארבה נוספת באילן הישוב אל ארבינו שמחותיו ועיבאנו
היום נאוצה שנה חדשה
נוסיע ונייחא כי תבלה שנה וקאלאותיה תחל שנה וברכותיה*

בישוב נוצר מרחב מוניציפלי אחד והקהילה מגפחה

נפגשתי לשיחה עם **שמוליק לדרר** – מזכיר הישוב. שמוליק בן 51 שנים, נשוי ואב ל- 5 ילדים וסב ל- 4 נכדים, גר במושב כרמל בדרום הר חברון.

"אני עובד כמנהל ישובים כבר 17 שנה ועברתי הרבה השתלמויות בתחום. הידע הנצטבר מסייע לי ויחד עם זה כל יום אני לומד דברים חדשים". שמוליק תאר את עבודתו בישוב ואת ראייתו את הקהילה שלנו. אני מביאה את דבריו:

התפקיד העיקרי שלי **בישוב**: לדאוג לצרכים המוניציפליים של הישוב. זה אומר – אחריות על כל המתנהל במרחב הציבורי של הישוב. הגישור יצר כאן מרחב מוניציפלי אחד ואני מברך על כך. מעבר לזה, אני אחראי על כל מערכת החינוך בגיל הרך ועל החינוך הבלתי פורמלי – אני מטפל בהיבט הכלכלי ובכח אדם. אני משתתף בפורום חינוך ציבורי וממעט לעסוק בתחום הפדגוגי – את זה אני משאיר לעוסקים בתחום.

אני מטפל בשדרוג וחידוש המתקנים בגבעת הילדים. אני הזרוע המבצעת, יש לי מרחב פעולה בענייני יום יום. הזרוע המחליטה זו וועד הישוב. אני משתתף בישיבות הוועד ותורם מניסיוני והידע שלי להחלטות המתקבלות. אני בקשר עם המועצה האזורית יואב. לטעמי, היא עושה עבודה טובה – מועצה לומדת ומתפתחת. בישוב אני בקשר עם צוות איכות הסביבה וקשר רופף, שאני מקווה שיתחזק, עם צוות חרום יישובי. ליוויתי את אירועי התרבות בצד הכלכלי שלהם. יש לי קשר עם התושבים. תושבים רואים בי כתובת, פונים אלי בכל מיני בעיות ומעלים הצעות לקידום עניינים בישוב.

הקהילה שלנו:

אני חושב, שהקהילה נמצאת במצב טוב יותר מבעבר אחרי הגישור ויש עוד מה לפתח. יש מספר עקרונות שמאפיינים קהילה. למשל, קשרים – מה קורה בין אנשים. אני חושב, שבעקבות הגישור התפתחו הקשרים בין התושבים בצורה חיובית. אני חושב, שיש עוד מה לטפח בקהילה הנושא של קבלת השונה – זו התפתחות שמתבקשת בין חברי הקיבוץ ותושבי ההרחבה. עיקרה הכרה במה שיש לכל אחד מהצדדים לתת. יש עוד שתי נקודות, שמאפיינות קהילה טובה: *היכולת לטפל במשאבים של הקהילה במרחב הקהילתי, בלי להזדקק לכוחות חיצוניים. *יכולת לנהל הפתעות.

איחולים לקראת השנה החדשה:

אני מאחל לקהילה, שתדע לטפל בעצמה בכל ההיבטים ובמידה ותהיינה הפתעות תוכל לטפל בהפתעות בהצלחה.

הביאה לרפנס: יהונתן אפרגי

28/09/2011

שאלתי מספר תושבים כיצד הם רואים את הקהילה שלנו ואת הפעילות בה.
אני מביאה את דבריהם:

עם הזמן יגרחשו ומגרחים צרכים חינוכיים בישור

נפגשתי לשיחה עם מרים קליין.

מרים קליין נשואה, אם ל - 4 וסבתא ל- 5.

פנסיונרית העוסקת בתחום ההתנדבות במועצה.

אני מביאה את דבריה:

מבט על הקהילה שלנו:

אני חושבת שעם הזמן יהיה מיזוג בין שני חלקי הישוב. צריך הרבה סבלנות לשם כך, כי זה לא הולך לקרות מהיום למחר. יש קושי לאנשים שבאים מהעיר ולא מבינים מה זה קיבוץ ומה השינויים שעבר ויש קושי לחברי הקיבוץ להיפתח לתושבים החדשים.

אני חושבת, שיש חגים משותפים וההורים נפגשים במערכות החינוך היישוביות ב"שדות יואב" בבית ספר האלה וב"צפית". אני חושבת שדרך חינוך הילדים נוצרים קשרים ונראה לי שבני השכבה הצעירה יתמזגו.

לגבי השפעת הגישור אני לא קרובה לדברים ולא יודעת וגם הפרסום בנושא היה מועט.

הפעילות בישוב:

אני מקווה שנצליח לקדם את הדיון על תרבות בישוב.

יש בעיה של שוני ברצונות בין חברי הקיבוץ המבוגרים ובין הצעירים יותר (בקיבוץ ובהרחבה) והורים לילדים בישוב.

אני רואה בעין מאוד יפה את הפעילות ההתנדבותית של תושבי ההרחבה. את אירועי יום הזיכרון לחללי צה"ל למשל, הכין צוות מעורב (תושבי ההרחבה והקיבוץ) והיה ערב מאוד מכובד ויפה.

יש בעיה בקיבוץ עם פעילות התנדבותית.

אני תורמת כמה שאני יכולה וזה מספק אותי. אנחנו מפרסמים את תוכניות "אצלנו בחצר" והכל מוזמנים.

אני מצפה שההרחבה תכה שורש בתוך הקהילה הגדולה ושיהיו מספיק אנשים שיבינו שכדאי לארגן את החיים ולהרחיב את הפעילות התרבותית במשותף, כדי לקדם את הישוב כולו.

על מרכזנו הגפגפוג הקהילה הפעילתו בישור ועצמנו הוועד

נפגשתי לשיחה עם צפי צור, חבר וועד הישוב. צפי תיאר את אופן ראייתו את הישוב, תהליך הגישור, פעילות הוועד וחלקו בה. אני מביאה את דבריו:

כיצד אתה רואה את היישוב ואת חיי הקהילה?

אני רואה את הישוב שלנו כאוסף של אנשים, חלקם ותיקים וחלקם התקבצו בשנים האחרונות ממקומות שונים וסוגי יישובים שונים, המנסים להגדיר ביחד או לחוד את הזהות היישובית החדשה. יש קושי כפול בתהליך זה – ראשית, אנשים שונים רואים לנגד עיניהם חזון שונה לגמרי של הקהילה וצריך לגשר בין החזונות שונים.

שנית, ישנם אנשים רבים שאינם מבינים באמת מה זאת קהילה ומה הכוח הטמון בה מכיוון שהם אף פעם לא גרו ביישוב קהילתי.

חיים קהילתיים בעיני כוללים מגוון רחב של פעילויות משותפות, הקשורות לתרבות, חינוך, איכות חיים וכדומה... מובן שכל אחד מעוניין רק בחלק מהפעילויות, אך יש צורך ליצור אווירה של הבנה לצרכים של קבוצות שונות בתוך הקהילה, כך שאף אחד לא ימצא את עצמו ללא מענה, לפחות חלקי, לצרכיו. בנוסף, החיים קהילתיים אינם אוסף פעילויות המוכתבות מהנהגת היישוב, אלא הם כוללים את הזכות (כמעט אמרתי – חובה) להשפיע באופן ישיר על אופי אותם חיים קהילתיים – לתרום לדיונים שמובילים להחלטות, ליזום פעילויות, ולהתנדב לאירועים השונים.

כיצד אתה רואה את פעולת הוועד?

בעיני המטרה הראשית של הוועד הנוכחי, מאז היבחרו, הייתה לפתור קונפליקטים ולהסדיר את החיים המשותפים בהכרעות דמוקרטיות ברורות שיהיו מקובלות על רוב גדול של התושבים. תהליך הגישור היה מרכיב הכרחי ראשון בדרך ליצירת קהילה, שכן באווירת המלחמה ששררה פה לפני תהליך הגישור לא היה ניתן ליצר הסכמות על נושאים כגון חינוך, תרבות, איכות הסביבה, אופן ניהול הישוב וכן הלאה.

מצד שני, לאחר תום תהליך הגישור הדרך עוד ארוכה ליצירת קהילה. מה שדרוש כעת, זה שאנשים ביישוב יחשבו באופן קהילתי – כיצד תורמים לפעילות משותפת, כיצד מתנהלים במרחב הציבורי, כיצד מתייחסים לבעלי תפקידים כגון הנהלת החינוך, מזכיר הקהילה וכן הלאה.

האם אתה רואה שינוי בעקבות הגישור?

מאז הגישור ניתן להרגיש באווירה הרבה יותר נינוחה, בהתגייסות של חלקים יותר מגוונים מהיישוב לאירועי תרבות וחינוך, ולהובלה של תהליכים קהילתיים כגון צוות ההגוי של החינוך החברתי. המהלכים ביישוב מתנהלים היום ללא המחלוקות הישנות של קיבוץ מול הרחבה ועולים בהם קונפליקטים וויכוחים לגופו של עניין ולא לגופו של מחנה זה או אחר.

בהקשר זה נראה לי שצוות ההיגוי לתרבות, אשר מתחיל את עבודתו בימים אלה, יינה מפירות הגישור בצורה עוד יותר מודגשת מאשר צוות היגוי החינוך החברתי-קהילתי.

מה אתה חושב על פעילויות התרבות בשנה האחרונה?

אני חושב, שהפעילות בתחום התרבות בשנה החולפת לקתה בחסר. הסיבות המרכזיות לכך – העדר רכז תרבות והעדר הסכמות לגבי צרכים תרבותיים שונים בקהילה.

כיצד אתה מסכם את פעילות צוות היגוי החינוך?

בצוות ההגוי של החינוך החברתי נעשתה עבודה מרשימה מאוד וחבל שרק חלק קטן מאוד של התושבים היה שותף לה. רוב התושבים, ואף רוב ההורים, לא הגיעו לשיבות הסיכום בהן הוצג מודל הפעלה החדש.

כיצד אתה מסכם את פעילותך בוועד?

החברות בוועד ענתה על הצורך שלי להשפיע ולכוון כמידת יכולתי את התנהלות הישוב בכיוונים שאני חושב כנכונים.

הפעילות בוועד הייתה ועודנה מאוד אינטנסיבית עבורי, שכן מעבר להשתתפות בשיבות הוועד אני לוקח חלק פעיל במשימות שונות בין הישיבות כגון כתיבה ועריכה של הפרוטוקולים ושל הודעות מיוחדות לציבור.

האם אתה מרגיש שהצלחת להשפיע בוועד?

אני מרגיש סיפוק מכך שהייתה לי השפעה בנושאים רבים בהם הצלחתי לשכנע בעמדותי. נראה לי שלעיתים אני מצליח לשכנע בזכות העובדה שעמדותיי אינן נובעות מהשתייכות למחנה זה או אחר, אלא

מהתייחסות אך ורק למה שאני מאמין כנכון בכל מקרה לגופו. אני לא מתבייש לשנות את עמדותי לאחר שאני חושב מחדש על הנתונים ורואה שלא הבאתי בחשבון נתון מסוים, כאשר הנתונים משתנים ומחייבים את שינוי העמדה, או כאשר משכנעים אותי בטיעונים טובים. הדעות שלי נובעות מערכים בסיסיים בהם אני מאמין, אך יחד עם זאת אני מאוד פרגמטי. השילוב הזה של אידיאולוגיה ופרגמטיזם מקנה לי להערכתי יכולת השפעה.

במה אתה מרגיש שלא הצלחת להשפיע בוועד?

אני מרגיש שלא השפעתתי מספיק בתחום הקשר עם הציבור ומתן אינפורמציה רחבה יותר, במיוחד במענה לדיסאינפורמציה שלעיתים צצה על פני השטח.

בוועד היו שתי אסכולות – אסכולת הרוב גרסה שעל מידע מוטעה או השמצות לא צריך להגיב במתן פרטים. האסכולה שלי (אסכולת המיעוט לצערי) גורסת שאם לא משיבים ונותנים את הפרטים הנכונים, חלק מהציבור מתחיל להאמין לדיסאינפורמציה ונוצר סחף. הדבר בלט במיוחד לפני תהליך הגישור, אך היו גם דוגמאות אחרות.

מהן המשימות העיקריות העומדות לדעתך בפני הוועד הבא?

נראה לי שהמשימות העיקריות הן הסכמות ושדרוג של התרבות, פעילות בתחום איכות הסביבה (למשל נושא שעדיין לא דובר בו בציבור – הרעש מכביש 6), ומיני-גישור (צוות תוך-יישובי אולי ללא מגשר חיצוני) שיעסוק במספר נושאים שהיו פחות בוערים ולכן אולי הוזנחו בתהליך הגישור הגדול.

מה אתה מאחל ליישוב לשנה הבאה?

אני מאחל ליישוב כולו ולוועד הבא בפרט, שישכיל לגבש הסכמות לגבי החיים הקהילתיים, כגון בתחום התרבות, אשר יגבירו את הרגשת הבית של כולנו.

אני מאחל למערכת החינוך החברתי-קהילתי שתצליח להתרומם באופן שיעצים כל ילד באופן אישי, שיעצים את תחושת השייכות לשכבת הגיל וליישוב, ושיגבש את הקהילה כולה.

הגהליכים בקהילה לנרחים זמן ויש לכרך על ההגנצו

לקראת השנה החדשה שוחחתי עם חן צוק על ראייתה את הקהילה והפעילות בה. חן צוק בת 35 שנים. נשואה לטל. ואמא לשי (בת 5.5 בגן דקל) וניב (בן 3.5, שהתחיל את השנה בגן תאנה).

חן וטל מנהלים שותפות מלאה בגידול הילדים. חן עובדת בג'וינט ישראל בירושלים, כמנהלת סקרים. טל הוא מעצב מוצר של תיקים לתעשיית צלום וידאו בחו"ל ואחראי על הקשר במפעל בסין, לכן הוא מבקר שם הרבה. התרפיה שלי זה בישול וקריאת ספרים. אני מביאה את דבריה:

אני רואה את הקהילה שלנו כקהילה שצומחת, כקהילה שמחפשת את הדרך לחיות ביחד. אני רואה הרבה אנשים טובים, שלא תמיד מסכימים אחד עם השני, אבל לכולם יש מטרה סופית אחת – לעשות טוב לקהילה, גם אם כל אחד בדרך אחרת לעשות זאת. מאז הגישור יש מעט התפתחויות נראות לעין. אני רואה דברים טובים שקרו, לצד אכזבות. יחד עם זאת אני מאמינה, שהגישור הוא תהליך ארוך, המחלוקות לא תיפתרנה בקלות ובמהירות. הפעילות התרבותית בשוב:

אני חושבת, שהיה משהו נחמד ומרענן, בכך שבכל חג לקח על עצמו מישהו אחר לארגן את הפעילות והחובה לא הייתה מוטלת על אדם אחד ששיווע למתנדבים. אני חושבת, שזה עובד ונותן יותר מקום לאנשים שונים לקחת חלק בפעילויות ובארגון. אני הייתי חלק מצוות ההכנה למסיבה בברכה. מאוד נהניתי מהארגון, למרות שאני לא אשת מסיבות. היה לי כיף וזכיתי להכיר אנשים חדשים.

הציפיות שלי הן שנתפתח ביכולת לחיות ביחד ולדבר אחד עם השני. אני מצפה, שהתהליכים שנעשו ונעשים בחינוך הבלתי פורמלי יקרמו עור וגידים. שנדע לתת גב ותמיכה ליהודית שוהם ולצוות הגיל הרך ונדע להעריך את העבודה הקשה. שנזכור, שיש הרבה אנשים שעושים בקהילה דברים בהתנדבות, זה בסדר לחלוק על דרכם, אבל צריך לזכור להגיד להם תודה על הזמן וההשקעה.

אני רוצה לאחל לכל חברי הקהילה שלנו בריאות טובה. שלווה. כבוד הציי ואשים
טובים. שתפיה שנה של נתינה ואשייה אמתית.
כל epנה החצה לו יהיו

סוזי אפרתי התייחסה לחיים בישוב המשותף בעלון הקיבוץ.
ואלו דבריה:

לגבי הישוב המשותף:

בעבר הייתי חברת מזכירות וחברת וועד מקומי וראיתי בקושי רב ובאי נחת את ההתנגדויות והמלחמות בין תושבי ההרחבה והקיבוץ. חשבתי, שעלינו להיפרד ותחילה הסתייגתי מהגישור. היום נראה לי, שהגישור הצליח, אבל שוב עולות התנגדויות ואם 4 משפחות לא רוצות להיות חברות באגודה שתלכנה!

מילה לגבי עבודתו של מזכיר היישוב המשותף, שמוליק: אני חייבת להאמין שהוא עושה את עבודתו נאמנה, אם כי אין לי מושג מה הוא עושה – אין אינפורמציה?! דבר אחד לא מוצא חן בעיניי, וזאת הפוזה של הדוד עם האצבע המורמת: "הכלבים נובחים והשיירה עוברת..." עשרות רבות של שנים הקיבוץ קיים ובכל אותן שנים היו כלבים, אוהבי כלבים ושונאי כלבים. כמעט ולא היו מקרים של איומים על לקיחת כלבים בכוח, ושל איסופם באופן ערמומי, כוחני וחשאי. אני מתנגדת לשיטה הזאת של שמוליק, והייתי מעדיפה שיטפל בצורה יותר אישית וידידותית.

ביישוב של היום מאוד קשה להרים מיזמים, או חגים - אנחנו חיים פנימה לביתנו ועניינו ולא החוצה כלפי הקהילה.

הדור שלנו ברובו הסתגר, או פרש (גם אני הסתגרתי) ולא מרים פרויקטים. בין תושבי ההרחבה יש כאלה שמעוניינים בפעילות משותפת (תרבות, חגים) ולדבריהם אין הענות מצד חברי הקיבוץ. לפי הרגשתי על דור ההמשך להרים את הכפפה הזאת, הם יהיו אלה שיחיו עוד שנים רבות מאד ביישוב המשותף.

פגישת שנת אימונים גשע"ע בחיל הרך

שנת הלימודים נפתחה בנועם ובשמחה.

מגיעות תשבחות להשקעה של הצוותים וכל העוסקים במלאכה בחזית העשייה ומאחורי הקלעים. אני רוצה להודות במיוחד לוועדי הישוב, לשמוליק לדרר מזכיר מתיישבי ולכל מתנדבי פורום חינוך ולעומד בראשה. לדור סעידי, שטרך ותרם לטיוב הגנים בדאגתו לפרטים הקטנים כגדולים לקראת פתיחת שנת הלימודים.

בכל הגנים נעשתה עבודת הכנה יסודית של ניקיון, הצטיידות והתחדשות. חצרות הגנים אף הן עברו בידוק מסודר, החלפת חול ובדיקת ציוד, כשאת התהליך כולו מלווים אנשי מקצוע בתחום הבטיחות.

השבוע הראשון של הפעילות היה נעים ונינוח. צוותים מתוגברים קיבלו את הילדים, הייתה השתדלות לצוות לגנים (הצעירים בעיקר) מחנכת שעבדה עם הילדים בשנה הקודמת (וכל המחנכות לא לקחו את יום החופשה במהלך השבוע. להקל על קליטת הילדים).

תחילת שנה מאחורינו, הגנים כבר פועלים בשגרה מבורכת ובימים אלו מתחילים את השיח על חגי תשרי.

במהלך הקיץ הצוות אסף כח והשתתף בשתי השתלמויות – השתלמות של המועצה, שעסקה באורח חיים בריא והשתלמות פנימית שלנו.

מזל טוב גדול לילדי כפר מנחם - יש לנו מגרש משחקים חדש, תקני ומותאם לקבוצות גיל שונות.

תודה מיוחדת על שתוף פעולה של האגודה, הקבוץ והמועצה המאפשר לנו ל"התבשמ" ממערכת גיל רך טובה ומתפתחת.

*שנה טובה, שנת שלום וביטחון, בריאות ושמחת חיים
שנת פשילות שופה לאחונות אילדים ואהופים.
אי ייתן ותפפה אהבת חיים באקואותינו.*

אסרה יהויג שנהם

לנועה שפירר שהגיעה למצוות פרשי כנפיים לקראת התחלות חדשות מזל טוב לך, להורים לסבים ולכל המשפחה. דרך צלחה והרבה נחת

לנגה, לאמנון, לחיה ואהרון ליעל ועומר ברוידא וכל המשפחה ברכות חמות להולדת הבת והנכדה כליל.

למור ודניאל רפופורט וכל המשפחה ברכות חמות לנולדת הבן מיכאל.

לשירלי ויובל נחמני וכל המשפחה ברכות חמות להולדת הבת בנועם.

מערכת החינוך בגיל הרך אמנה על יצירה גנאי הגפוחג אופיאליים

בפגישה עם צביה גרשוביץ היא תארה את השינויים שחלו במערכת החינוך, עם המעבר למערכת חינוך יישובית.

צביה גרשוביץ, היא חברת הקיבוץ, ניהלה את מערכת החינוך בגיל הרך והדריכה את המחנכות שנים רבות. היום עוסקת בהדרכה פדגוגית למטפלות במעונות חברת המתנסים ומסייעת למערכת החינוך היישובית.

צביה הבהירה את העקרונות החינוכיים הקיבוציים, שמנחים את המערכת גם כיום. אני מביאה את דבריה:

המערכת החינוכית הקיבוצית הייתה אינטימית וביתית. היו קשרים בלתי אמצעיים דו כיווניים בין הרכזת והצוות.

הילדים היו ילדי הקיבוץ והישובים הסמוכים.

ההורים הכירו את צורת החינוך וסמכו עליה. להורים מבחוח היה קשה מאד להיפרד מהמערכת שלנו (עם כניסת ילדי ההרחבה)

יותר חברות קיבוץ ובנות קיבוץ עבדו במערכת. (היום 6 מנשות הצוות הן מהקיבוץ והצוות מונה כ- 40 עובדים).

עם כניסת ילדי ההרחבה המערכת גדלה והכפילה את עצמה.

בשנת 2000 התחנכו במערכת כ- 75 ילדים.

ילדי ההרחבה הראשונים הגיעו למערכת בשנת 2007.

בשנת 2008 התחנכו במערכת 120 ילדים.

על סף תשע"ג מתחנכים במערכת 190 ילדים.

הגודל תובע עבודה ארגונית-ניהולית ענקית ומצמצם הרבה פעמים את האינטימיות.

יחד עם זה, בעבר בצעתי את תפקידי הניהול וההדרכה כאחד ולפעמים הדרכה הפדגוגית נפגעה מכך.

היום מגיעה מדריכה פדגוגית (פנינה מרקר) אחת לשבוע ושעות ההדרכה אף תעלנה.

רוב הגננות והמובילות עובדות שנים במערכת. הן מכירות את דרך העבודה ומגלות מקצועיות, נאמנות

ומסירות. כל שנה נוספות מטפלות חדשות, הלומדות מהוותיקות, אך זקוקות לעוד הכשרה על החינוך

הקיבוצי.

יהודית שוהם משקיעה רבות בהתמקצעות הצוות ותבורך על כך.

גם כיום שומרים על היחס ילדים מבוגרים בכל הגילאים מה שמאפשר אינטימיות בבתים ואת זמינות

המבוגר לילד, וכן לראות את צרכי היחיד ולתת לו יחס אישי. מספרן הגבוה יחסית של המחנכות מאפשר

לצאת בבטחה לטיולים ופעילויות מחוץ לגן.

על אף גודלה שומרת המערכת על ההתנסויות הייחודיות של החינוך הקיבוצי – הטיול, הקשר לסביבה,

חצר הגרוטאות ואפשרויות הבחירה.

צביה מבהירה – הילד בגיל הרך לומד דרך החושים, ערוץ למידה זה הוא מקבל דרך הטיול שדרכו הילד

נפגש עם הטבע, הסביבה הקרובה, האנשים ובעלי החיים. כמו כן גם דרך ההתנסויות בחומרי היצירה

וחצר הגרוטאות.

החצר מספקת לו כר נרחב לדמיון, יצירתיות ומניפולציה בחמרים שונים, תוך הפעלת כל החושים, ותוך

יחסי גומלין עשירים בין הילדים, המפרים אותם.

בתוך הפעילויות המגוונות וביניהן אנו משתדלים ליצור לילדים אפשרויות בחירה, כדי להגמיש את

התפישה וליצור בסיס להתפתחות אוטונומית.

צביה בקשה לאחל לצוות המחנכות שתמשכנה את המסורת של הגיל הרך, תמשכנה לעצב סביבה

מתאימה לילדים, לטפח את הילדים ולהיות בשיח מתמשך עם ההורים.

תודה מיוחדת ליהודית שוהם על עבודת הניהול הרב ממדיית, המקצועית, השקולה והקשובה.

הציאה לרפוס יהוציג אפרגי

עונד עג גחילג הקייטנוג זכפר מנחם

הקייטנות של ילדי הקיבוץ בהדרכתו המסורה והמפוארת של המחנך הדגול מיטק קנטור ז"ל לא התחילו כלל בפלמחים.

הקייטנה הראשונה של שתי הקבוצות הבוגרות – קבוצת "סלע" וקבוצת "אורן" הייתה בקיץ 1947, בחורשה של הישוב עין שרה (המקום נמצא בין עברון לנהריה) זו הייתה קייטנה מלאת חוויות מקסימות, אבל בלי ים. הייתה בריכת שחיה מול הכביש. יום אחד עמדנו מעל הבריכה וצפינו בשירת "הכלניות האדומות" (הבריטים), שנסעה לכיוון נמל חיפה לקראת התפנותם.

הקייטנה השנייה והאחרונה עם קבוצת "סלע" הייתה בחוף נווה ים (שם כמעט טבעתי). הקייטנה השלישית בהיסטוריית הקייטנות, הייתה עם קבוצת "עופר" והיא פתחה את סדרת הקייטנות בפלמחים. והשאר סופר לנו בדברי אוכמה.

נוריו גלינה קבוצג אורן

ציטוטים בעלון: רוג שיגיא

ן זכפר מנחם – סיכום שנג ההקמה

במהלך השנה האחרונה היינו כולנו עסוקים מאוד. כל אחד בענייניו ובעיסוקיו. אנחנו היינו עסוקים בפעולות לחניכים, בעזרה למדריכים, בארגון פעילויות וערבים, בהדרכות, בנסיעות, במיילים, בטלפונים, בצילום, בעריכה ובעוד מלא עיסוקים קטנים וגדולים שכל אחד מכיר ויודע כמה הם שואבים אותנו למרדף אחרי הזמן ולשקיעה בעיסוקים הקטנים בעיקר. אלה שגורמים לנו לשכוח או לא לשים לב לתמונה הגדולה.

לא אגיד שלא היו הזדמנויות לעצור ולהסתכל על מה שקורה כאן, היו. היו כמה אפילו. אתן לדוגמה את **חג הקן הראשון**, חג קן הוא תמיד סמל ליצירה ולנתינת הזדמנות לחניכים להראות מה פשר העניין הנקרא השומר הצעיר, ואכן זה מה שקרא. כל קבוצה עלתה והראתה בשיא ההשקעה והמחשבה מה זה הקן וכמה שהם אוהבים אותו.

אתן עוד כמה דוגמאות: **בניית הסוכה בחג סוכות, מצעד הלפידים ומפקד האש בחנוכה, הפנינג פורים עם הגלגל הענק, מפקד פתיחת השנה, הפנינג ראש השנה, וכמובן קייצת "צבעים"**. אז היו הזדמנויות, ועצרנו וראינו (ואני מקווה שגם אתם) איך החניכים גדלים ומתעצמים ובונים לעצמם חברת נעורים משמעותית ורצינית, ואיך הם מראים לנו כמה שהיא מדהימה, והם מדהימים, כל פעם מחדש.

אך בכל זאת, אחרי שנגמרה השנה, ונגמרה הקייצת ונפרדתי מכל החניכים והמדריכים, עצרתי ובאמת הסתכלתי אחורה על כל זה, ונוכחתי לגלות את עוצמתה ומשמעותה של השנה האחרונה. נכון שהיה קשה, ולא מעט מקבלים את ההרגשה שדברים הולכים לאט, או לא מספיק טוב, או שנופלים על הדברים הקטנים מדי פעם, אך צריך לזכור שזאת הייתה שנת ההקמה. שנת ה"בראשית" בה בראנו יחד את קן כפר מנחם, כמעט מכלום, ובריאה אינה דבר פשוט. היא לוקחת זמן, והרבה, ולא רואים תמיד את הסוף הנכסף. במקרה שלנו לא רק שזה לוקח זמן, גם אין סוף לדבר הזה, תמיד נמשיך ונשאף לטוב יותר. **אני נותן לכם, לכולם, עוד הזדמנות לעצור ולראות את קן כפר מנחם לאחר שנת ההקמה שלו, רגע לפני שאני נפרד באמת. התמונות בהמשך אומרות הכל.**

אני רוצה להגיד באופן אישי שהייתה לי שנה מדהימה, מאתגרת ומפתחת מאוד. למדתי המון והיה לי מעניין ומשמעותי לחוות את כל השנה עם החניכים מצד אחד, ועם ההורים ובעלי התפקידים השונים בקיבוץ מצד שני. אני רוצה להודות לכל מי שהיה לו איתי חלק בהקמת הקן, על עזרתכם ותרומתכם למאמץ המשותף. אגיד תודה ענקית במיוחד **לקומונריות**, טל וגל, ששמו את כל נפשן וכוחן בקן ובחניכים במהלך השנה, לעזור, להרים ולכוון בדרך הנכונה. אגיד גם **לצוות המדריכים** – איתי, שיר, אמיר, טל, אילן, שוהם, אורי, יונתן, דולב ולירון – הייתם מעולים, והייתם חלק ענק ומשמעותי לחניכים ולקן השנה. **לנועם**, לא אתעלם מתרומתך הענקית לכולנו, ולי במיוחד. היית, ואתה עדיין, חלק בלתי נפרד ממה שהקן היום. אאחל לכולכם דרך צלחה, כל אחד בדרכו החדשה, ובעיקר לאלו מביניכם שממשיכים עם הקן לעוד שנה: שיר, אילן ואמיר. **ללב, הרכז החדש, לנדב ועודד הקומונרים החדשים, לצוות המדריכים החדש, ולחניכים האהובים**, אני מאחל המון המון הצלחה בשנה החדשה, תהנו, תתפרעו ותעופו עם הקן למקומות חדשים. כולכם מעולים ואני בטוח שתרימו את הקן כמו שלא יכולנו לדמיין בכלל עד עכשיו.

להתראות, חזקו ואמצו!

גל בוימל, רכז קן לשעבר בקן כפר מנחם

היכנסו לתמונות מסכמות בקישורים הבאים:

http://www.kfar-menachem.org.il/site/chinuch/sicom_shna_1.pdf

http://www.kfar-menachem.org.il/site/chinuch/sicom_shna_2.pdf